

BEUF.). लम्बकुञ्जाणां तावसाणां im Prākṛit Çāk. 87, 15. Hierher wohl auch: ब्रह्मा धारयते कूर्चमृषयश्च (कूर्च ऋ° gedr.) तपोधनाः । पवनाकतिश्च भगवान्कूर्चं भगवान् कूर्चं gedr.) धारयते रविः । तस्मान्मगुभिरित्यर्थं कर्तव्यं कूर्चधारणम् । Verz. d. Oxf. H. 33, a, 35. fgg. = लप्सुद्र (beim Bock) Schol. zu KĀTJ. ÇA. 16, 1, 38. — 8) = कूर्चं Verz. d. Oxf. H. 97, a, 39; vgl. तार 10). — Vgl. द्या°, वज्र°, ब्रह्म°.

कूर्चक 1) a) eben so HALĀJ. 2, 303.
कूर्चल adj. = लप्सुदिन् auch Schol. zu KĀTJ. ÇA. 16, 1, 38. vielleicht bärtig (von einem Bock). Die v. l. कूर्चल führt auf das richtigere कूर्चल.
कूर्चिन् (von कूर्च) adj. langbärtig VARĀH. BRH. 27, 15. 27.
कूर्द, फेनायमानाः कृपाश्च कूर्दन्ति वृषभा इव MBH. 6, 101. HARIV. 8398 liest die neuere Ausg. richtig चुर्दं चुर्दं, 8389 hat sie eine ganz andere Lesart, 8403 ist चुर्दं यद्भिः zu trennen.

कूर्प HALĀJ. 2, 365. Sand (nach dem Schol.) in der Verbindung: °दृप् adj. Sand in den Augen habend BRĀG. P. 10, 87, 18.

कूर्पर 1) Ellbogen HALĀJ. 2, 378. 381 (wo °कूर्परयो° zu lesen ist). DAÇAK. in BENF. Chr. 200, 2. — 2) N. pr. eines Dorfes HALL 154.

कूर्पास HALĀJ. 2, 397. = चोल Jacke Schol. zu NAIŠH. 22, 42.
कूर्पासक ÇIÇ. 5, 23.

कूर्म 1) कूर्मीवत wie der Rücken einer Schildkröte gewölbt VARĀH. BRH. S. 67, 7. 68, 2. कूर्मसमुन्नत dass. 70, 3. कूर्मप्राडुर्भाव (Vishṇu's) Verz. d. Oxf. H. 83, a, 23. कूर्मीवतार 129, a, 17. (ध्यानेन) कूर्मी — शिशुं पालयते Spr. 4166. — 2) VARĀH. BRH. S. 5, 42. Ind. St. 10, 173. Streiche ĠJOTIS-TATTVA und TANTRAS. im ÇKDr. u. vgl. unten u. कूर्मचक्र. कूर्मविभाग eig. Eintheilung des Globus (Halbglobus) VARĀH. BRH. S. 2, S. 6. Ind. St. 10, 209. — 4) Verz. d. Oxf. H. 223, b, 4. 236, b, 12. — 7) Bez. einer best. Stellung der Hände Verz. d. Oxf. H. 202, a, 16. — 8) N. pr. einer Gottheit ebend. 148, b, 33. fg. — Vgl. मदा°.

कूर्मकल्प m. N. eines best. Kalpa (Weltperiode) Verz. d. Oxf. H. 63, b, 28.
कूर्मचक्र n. N. eines best. Diagramms Verz. d. Oxf. H. 88, a, 33. 93, a, 40. 93, b, 45. — Vgl. u. कूर्म 2).

कूर्मद्वादशी f. Bez. des zwölften Tages in der — Hälfte des Pausha Verz. d. Oxf. H. 38, b, 26.

कूर्मनाडी f. Bez. einer best. Arterie unterhalb der Halsgrube Verz. d. Oxf. H. 230, b, 44.

कूर्मनाथ m. N. pr. eines Verfassers von Mantra bei den ÇĀkta Verz. d. Oxf. H. 101, b, 1.

2. कूर्मपृष्ठ m. N. pr. eines Jaksha Verz. d. Oxf. H. 18, b, 38.
कूर्मलक्षण n. Titel einer Schrift Ind. St. 3, 269.

कूर्मविभाग s. u. कूर्म 2).
कूर्मासन (कूर्म + 1. आ°) n. Bez. einer best. Art zu sitzen bei den Asketen Verz. d. Oxf. H. 234, a, 17.

कूल auch fehlerhaft für तूल; s. u. प्राकूल.
कूलकाष 1) Verz. d. Oxf. H. 232, b, 33.
कूलतण्डुल m. Brandung BHŪRĪP. im ÇKDr. u. द्रुणि. — Vgl. कूलकण्ड.
कूलभङ्ग m. dass. ÇKDr. u. द्रुणि.
कूलकण्ड m. dass. ÇĀBDAR. im ÇKDr. u. द्रुणि; vgl. कूलकण्डक, welches dieselbe Bed. haben wird.

कूलि m. N. pr. eines Brahmanen Verz. d. Oxf. H. 153, b, 24.
कुशाम्ब s. oben u. कुशाम्ब.
कुष्माण्ड vgl. u. कुष्माण्ड 1) c).
कुष्माण्ड 1) a) HALĀJ. 2, 54. — b) BRĀG. P. 10, 63, 11. WEBER, RĀMAT. UP. 355. — c) TAITT. ĀR. 2, 7, 1. 8, 1. — 3) f. आ Bein der Durgā Verz. d. Oxf. H. 110, b, No. 174.

कृक = गल, तालु, कण्ठ, नाभि UĠĀVAL. zu UNĀDIS. 1, 6.
कृकर 4) Verz. d. Oxf. H. 236, b, 12. — Vgl. कृकल.

कृकाल 1) = कृकालास Eidechse, Chamæleon: कृकालीभूत R. 7, 53, 19. — 2) = कृकर 4) Verz. d. Oxf. H. 223, b, 4.

कृकालास Ind. St. 4, 4. 8. R. 7, 18, 33. VARĀH. BRH. S. 28, s. 50, 3. 79, 24. BRĀG. P. 10, 64, 3. Verz. d. Oxf. H. 92, b, 32 (कृकालास die Hdschr.).

कृकालासतीर्थ n. N. pr. eines Tirtha Verz. d. Oxf. H. 73, a, 17 (कृकालास).

कृकालासदीपिका f. Titel einer Schrift Verz. d. Oxf. H. 92, b, No. 148 (कृकालास die Hdschr.).

कृकवाकु 1) VARĀH. BRH. S. 28, 6. 48, 6. 73, 1. Z. 3 lies 20, 136, 10.
कृकाटक 2) R. 7, 23, 5, 23. VARĀH. BRH. S. 68, 86.

कृकाटी f. = कृकाटिका Halsgelenk VARĀH. BRH. S. 51, 9.
कृच्छ्र 1) a) कृच्छ्र, अति° und सर्व° unter den Beiww. Vishṇu's MBH. 12, 12864. — 2) a) कृच्छ्र und °काल Gefahr und Stunde der Gefahr Spr. 4337. fg. — b) षड्विंशतिः कृच्छ्रभोजी ब्रह्मन् पृथते नरः MBH. 12, 1247.

कृच्छ्रशस् (von कृच्छ्र) adv. karglich KĀTH. 23, 2.
कृत् 1) füge noch hervorbringend (z. B. einen Laut; vgl. काका°) hinzu. Z. 3 ist P. 3, 2, 89 nach पुण्य° zu stellen und Sch. zu streichen. — 2) b) VS. PRĀT. 3, 30 gehört zu a).

कृत 2) c) BRĀG. P. 12, 6, 80. — 3) b) कृतमस्य ज्ञानम् MBH. 5, 1692. °शतमसत्सु नष्टम् Spr. 714. — f) als Bez. der Zahl vier VARĀH. BRH. S. 77, 33. — g) VARĀH. BRH. S. 4, 26. 8, 34. 9, 45.

कृतक 1) adv. °डुःखित verstellter Weise KATUĀS. 58, 30. कृतकमभ्यधात् 66, 47. — Vgl. पुत्र°.

कृतकाल (von कृतक) n. die Eigenschaft des künstlich Hervorgebrachtseins TARKAS. 41.

कृतकर्मन् R. 7, 62, 11. geschickt HALĀJ. 2, 180.
कृतकारिन् (कृत + क°) adj. eine Sache tuend: नासम्यकृतकारी स्यादुपक्रम्य कदा च न Spr. 4444.

2. कृतकार्य KATHĀS. 59, 75. °ल n. 71, 179.
2. कृतकृत्य füge noch der seine Pflicht gethan hat hinzu. R. 3, 32, 2. Spr. 712. TATTVAS. 2. WEBER, RĀMAT. UP. 362. mit einem loc.: न तवित्कृतकृत्यो ऽस्मि विषयेषु so v. a. ich habe noch nicht zur Genüge genossen R. 7, 59, 3. कृतकृत्यता KAP. 3, 54. 84. KATHĀS. 52, 381. 122, 107.

कृतघ्न, कृतघ्नाः षोडशविधाः सामवेदे निद्रपिताः Verz. d. Oxf. H. 23, a, N. 2. °ता ŚĀH. D. 199, 13.

कृतच्छन्दस् n. pl. Bez. einer Art von Metren Ind. St. 8, 107. 110.
कृतच्छिद्र adj. durchlöchert, mit einer Oeffnung versehen BRĀG. P. 3, 11, 9.

कृतज्ञय Verz. d. Oxf. H. 53, a, 4.
कृतधी entschlossen, mit infn.: गतुं कृतधियस्तीर्थम् BRĀG. P. 11, 6, 89.